

INDOKOLÁS

az egyes törvényeknek a rendőrségi feladatellátás racionalizálásával összefüggő módosításáról szóló törvény tervezetéhez

Általános indokolás

A Kormány az egységes rendőrségi feladatellátásról szóló 1173/2026. (V. 26.) Korm. határozatban rögzítette, hogy *a felesleges párhuzamosságoktól mentes, költséghatékony rendőrségi feladatellátás kereteinek megteremtése érdekében szükséges a Terrorelhárítási Központ tevékenységének felülvizsgálata a Terrorelhárítási Központ speciális képességeinek megőrzése és folyamatos továbbvitele mellett.* Ennek végrehajtása érdekében a szükséges szervezeti intézkedések és a kapcsolódó jogalkotás előkészítése szükséges.

Az egységes feladatellátás biztosítása érdekében alapvető szempontként érvényesül

1. a rendőri feladatellátás során jelentkező párhuzamosságok csökkentése, ezáltal az egyes rendőri szervek közötti feladatmegosztás egyszerűsítése, racionalizálása,
2. a Terrorelhárítási Központnál (a továbbiakban: TEK) jelenleg meglévő speciális képességek fenntartása és megőrzése az új szervezeti struktúrában is, hiszen mindannyiunk jól felfogott érdeke, hogy a modern képességek továbbra is a magyar bűnüldözést szolgálják.

A párhuzamosságok megszüntetése a TEK mint önálló rendvédelmi szerv megszüntetését igényli. A szervezet az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervbe fog 2026. szeptember 1-jén beolvadni.

Szintén a párhuzamosságok megszüntetését célozza az Országgyűlési Őrség 2026. szeptember 1. napjával történő megszüntetése, figyelemmel arra, hogy a házelnök személyvédelmével és az Országház létesítménybiztosítási feladatainak ellátásával az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv egyik alapvető rendőri feladatával való párhuzamosság áll fenn. Az Országgyűlési Őrség beolvadása révén megvalósulhat, hogy a védett személyek védelmét és a kijelölt létesítmények védelmét valóban egyetlen szerv lássa el, méghozzá rendőri feladatként.

Törvényi szinten ezek a szervezeti módosítások alapvetően négy törvény érdemi módosítását igénylik:

1. a rendőrségi feladatrendszer meghatározó, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosítását, illetve az Országgyűlési Őrség feladatrendszerét jelenleg szabályozó, az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény módosítását,
2. a személyi állomány jogállását meghatározó, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvényt, valamint
3. - mivel a TEK előkészítő eljárást lefolytató szervnek minősült - a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosítását.

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv belső felépítését érintő módosítások a jelen törvényjavaslat elfogadását követően a Kormánynak a rendőrség szerveit, valamint feladat- és hatáskörét tartalmazó kormányrendeletének a módosítása útján hajtható végre.

Részletes indokolás

1-7. §, 13-17. §, 20-45. §, 47-50. §, 52-61. §, 68-89. §, 95-97. §, 99-101. §, 107-119. §, 122-133. §

Valamennyi, a TEK-et és az Országgyűlési Őrséget nevesítő törvény felülvizsgálata vált szükségessé. Ezek a törvényi rendelkezések jellemzően valamely nyilvántartáshoz vagy adatokhoz való hozzáférést biztosítottak a TEK vagy az Országgyűlési Őrség részére a feladatai hatékony és törvényes ellátása érdekében, esetlegesen speciális rendelkezéseket alkalmaztak a szervezetre. Ezen rendelkezések egy részét indokolt hatályon kívül helyezni, más részét pedig módosítani kell, az alábbiak szerint:

- ahol az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv már nevesítve van, ott a TEK-re, Országgyűlési Őrségre vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezhető,
- ahol az Országgyűlési Őrség speciális szervei jogállása indokolta az eltérő hatósági feladatellátást (pl. munkavédelem, közegészségügyi-járványügyi feladatok, a Btk.-ban a katonai fogalmában való szerepeltetés), ott az Országgyűlési Őrségre vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezhető,
- ahol a TEK vagy az Országgyűlési Őrség személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatai kerültek megjelenítésre, ott szükséges helyette az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatait szerepeltetni (ha a hozzáférés más rendelkezésből nem következik),
- ahol a terrorcselekmények megszakításával kapcsolatos feladatkör miatt az adatokhoz való azonnali hozzáférés szükséges, ott a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (2) bekezdés 15a. pontjában meghatározott feladatkört szükséges feltüntetni,
- ahol a nyomozó hatóság nevesítve van, és a TEK feladatkörét az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv nyomozó hatósága fogja átvenni, ott a TEK-re vonatkozó rendelkezés szintén hatályon kívül helyezhető.

8-12. §

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvénynek a módosítása három szempontból szükséges. Egyrészt szükséges hatályon kívül helyezni valamennyi, a terrorizmust elhárító szervekre vonatkozó rendelkezést. Másrészt a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény hatályos 7/E. §-ában szereplő feladatok alapján szükséges felülvizsgálni a rendőrségi feladatrendszer meghatározó 1. § (2) bekezdést annak érdekében, hogy ott valamennyi, a mostantól az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv által ellátott feladat szerepeljen.

A TEK által jelenleg ellátott feladatok közül egy rendőrségi feladatkör megszüntetése indokolt, ezért nem indokolt, hogy rendőrségi feladatként nevesítsük a következő feladatot: a külföldön megrendezésre kerülő, kiemelt terrorfenyegetettségűnek minősíthető nemzetközi sportrendezvényeken résztvevő magyar sportolók és sportszakemberek személyvédelme, valamint az általuk külföldön a sportrendezvényeken való részvétel ideje alatt használt létesítmények védelme [7/E. § (1) bekezdés g) pont].

A TEK többi feladatkörét átveszi (visszaveszi) az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv, ennek érdekében a szükséges mértékben kiegészítésre kerül a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (2) bekezdése.

Harmadrésről az Országgyűlési Őrség által jelenleg ellátott feladatok közül

- a személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatok jelenleg is szerepelnek a rendőrség feladatai között, a jövőben a védett személyek között indokolt majd ismételtlen szerepeltetni a házelnököket és a kijelölt létesítmények között indokolt majd ismételtlen szerepeltetni az Országházat, illetve az Országgyűlés Hivatalának elhelyezésére szolgáló épületeket (ezek kormányrendeleti szabályok),
- a protokolláris díszelgési feladatok beillesztésre kerülnek a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (2) bekezdésébe,
- a tűzbiztonsági feladatokat a jövőben – az Országgyűlési Őrség 2013. január 1.-jei megalakulását megelőző feladatmegosztáshoz hasonlóan – a hivatásos katasztrófavédelmi szerv fogja ellátni,
- a tárgyalási rend fenntartásával kapcsolatos feladatkörök rendőrségi feladatként történő meghatározása közjogi szempontok alapján nem indokoltak,
- míg a kiemelt nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatkör rendőrségi feladatok között történő nevesítése nem indokolt.

18-19. §

A TEK személyi állománya a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 74. § i) pontja értelmében a törvény erejénél fogva nemzetbiztonsági ellenőrzés alá tartozott. A törvényjavaslat ezt a rendelkezést hatályon kívül helyezi, ugyanakkor az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv részére a nemzetbiztonsági ellenőrzések tekintetében biztosított keretszámot ezzel párhuzamosan meg kell emelni, amelyet átmeneti rendelkezés rögzít.

Az Országgyűlési Őrség parancsokának és helyettesének nevesítése a nemzetbiztonsági ellenőrzésre kötelezettek között is hatályon kívül helyezésre kerül, és további átmeneti rendelkezés rögzíti az Országgyűlési Őrség részére a nemzetbiztonsági ellenőrzés és az egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzés kapcsán megállapított keretszámokkal az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv részére a nemzetbiztonsági ellenőrzések, egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzések tekintetében biztosított keretszámok megemelésének kötelezettségét.

46. §

A minősített adatok védelméről szóló 2009. évi CLV. törvénynek a minősítésre jogosultakat felsoroló rendelkezéséből a terrorizmust elhárító szerv főigazgatójának, valamint az Országgyűlési Őrség parancsnokának hatályon kívül helyezése indokolt.

51. §

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvényben a terrorizmust elhárító szerv főigazgatójára vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése indokolt.

62-67. §

Az Országgyűlési Őrség feladatkörét, szervezeti jogállását, az országgyűlési őrszolgálati intézkedési jogosultságait az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény szabályozza. Ezen szabályok hatályon kívül helyezése mellett – figyelemmel arra, hogy a szervezetet az Országgyűlés alapította és a megszüntetésre is az Országgyűlés jogosult – szükséges kimondani törvényben az Országgyűlési Őrség megszűnését is.

Ugyanezen törvénynek az Országgyűlés működésére vonatkozó rendelkezéseinek módosítása is szükséges a tárgyalási rend fenntartására vonatkozó szabályok tekintetében.

Az Országgyűlés elnökének rendészeti jogkörei megszűnnek, az Országgyűlés működése szempontjából ugyanakkor alapvető jelentőségű az, hogy az Országház területére ki és milyen rendben léphet be. Mindezekre figyelemmel az Országház területére történő belépéssel kapcsolatos szabályokat egy önálló alcím fogja tartalmazni.

E körben szükséges kiemelni, hogy a tárgyalási rend fenntartásával kapcsolatos szabályozásban az Országgyűlési Őrség közreműködői szerepe az Országgyűlési Őrség létrehozásával összefüggésben került kialakításra. E feladatkör sajátossága, hogy az nem általános közrendvédelmi vagy rendőri feladat, hanem az Országgyűlés működésének belső rendjéhez, az ülést vezető elnök ülésvezetési és fegyelmi jogköreihez, valamint az Országgyűlés szervezeti autonómiájához kapcsolódik.

A hatályos szabályozás alapján az Országgyűlési Őrség az Országgyűlés belső rendjének fenntartására irányuló döntések végrehajtásában működik közre. E körben ugyanakkor a feladat végrehajtása akár testi kényszer alkalmazásával is járhat, vagyis a szabályozás a parlamenti fegyelmi jogkör érvényesítését fizikai kényszer alkalmazásának lehetőségével kapcsolja össze.

Figyelemmel arra, hogy az Országgyűlési Őrség megszüntetését követően e feladatot már nem az Országgyűlés saját, a házelnök irányítása alatt álló szerve, hanem a rendőrség látná el, közjogi szempontból nem indokolt, hogy az országgyűlési képviselőkkel szembeni, az üléstermi jelenlétet vagy az Országházba történő belépést érintő fegyelmi jellegű intézkedések kikényszerítése rendőri intézkedésként jelenjenek meg.

A képviselő kivezetése, illetve a kitiltás végrehajtásának biztosítása ugyanis nem a rendőrség általános rendészeti feladatellátásához, hanem az Országgyűlés belső működési rendjéhez és a képviselői joggyakorlás korlátozásához kapcsolódik. E feladat rendőrségre telepítése azt a látszatot kelthetné, hogy a végrehajtó hatalomhoz tartozó rendőrség közvetlenül vesz részt az Országgyűlés tárgyalási rendjének, illetve a képviselői

joggyakorlás korlátozásának kikényszerítésében. Ez az Országgyűlés autonómiája és a hatalmi ágak közötti intézményi elhatárolás szempontjából nem kívánatos.

Ezért a tárgyalási rend fenntartásához kapcsolódó, az Országgyűlési Őrség közreműködésével végrehajtható kivezetési és belépéskorlátozási feladatköröket a rendőrség nem veszi át. A szabályozásból ennek megfelelően hatályon kívül helyezésre kerülnek azok a rendelkezések, amelyek az Országgyűlési Őrség e tárgykörben fennálló közreműködésére, illetve a tárgyalási rend fenntartásával összefüggő testi kényszer alkalmazására vonatkoznak.

90-94. §

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása a TEK személyi állománya tekintetében három szempontból szükséges. Egyrészről szükséges hatályon kívül helyezni valamennyi, a terrorizmust elhárító szervekre vonatkozó rendelkezést, továbbá az ezzel kapcsolatos átmeneti rendelkezéseket (így különösen a TEK-hez történő vezénylés megszűnésével, megszüntetésével kapcsolatos rendelkezést) szükséges rögzíteni, harmadrészt a jövőbeni működést meghatározó módosításokat is szükséges beépíteni a törvénybe, ilyen például az a rendelkezés, amely a TEK-től a műveleti és a személyvédelmi feladatokat átvéő szervezet illetményét érinti.

A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya tekintetében két szempontból szükséges. Egyrészről szükséges hatályon kívül helyezni valamennyi, az Országgyűlési Őrségre vonatkozó rendelkezést, továbbá az ezzel kapcsolatos átmeneti rendelkezéseket (így különösen az országgyűlési őrszolgálati viszonyának átalakulását érintően) szükséges rögzíteni.

98. §

A turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvényben a személyvédelmi feladatokat ellátó állományra vonatkozó kivételszabály szerepeltetése a jövőben nem indokolt.

102-106. §

A büntetőeljárást érintően törvény rögzítette, hogy a TEK nyomozó hatósági jogkört nem gyakorol, ugyanakkor a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény értelmében ún. előkészítő eljárást folytató szerv volt. A TEK-nek a terrorcselekmény felderítésére vonatkozó hatáskörét - a párhuzamosságok megszüntetésének érdekében is - az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv nyomozó hatósági jogkört gyakorló szerve fogja átvenni, így a továbbiakban a büntetőeljárásról szóló törvénynek az ezzel kapcsolatos rendelkezéseit nem szükséges fenntartani.

120-121. §

A TEK feladatai között szerepelt a magyar állampolgár vagy más személy életét, testi épségét Magyarország területén kívül fenyegető veszélyek esetén a bajba jutott személy

külföldről történő kimenekítésében történő részvétel. Ezt a feladatot az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv fogja a jövőben ellátni, így a jövőben a Magyar Honvédségnek a feladatellátására vonatkozó rendelkezései közül a TEK közreműködésére vonatkozó rendelkezések helyett a rendőrségi közreműködést szükséges megjeleníteni. Mindemellett a törvényből az Országgyűlési Őrségre vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezése is szükséges.

134-147. §

Az Országgyűlési Őrségre vonatkozó törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezésével egyidejűleg szükséges a törvényi felhatalmazás alapján kiadott végrehajtási rendeletek egyidejű hatályon kívül helyezése is.

148-149. §

A hatálybalépésre és a sarkalatosságra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

150. §

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény hárszabályi rendelkezéseinek módosítását tartalmazó rendelkezések megjelölése.

151-152. §

Jogharmonizációs záradék.